राज्य
प्रादेशिक
विविध
क्रीडा
उद्योगभरारी
संपादकीय
लोकमानस
अन्य सदरे
आजचा दिवस
राशिभविष्य
विशेष लेख
व्यंगचित्र
चतुरंग
प्रबोधिनी
वाचक-स्नेहाधिकार
शुभेच्छापत्र
मागील अंक
मुखपृष्ठ

लोकरंग

cçjçþç Dçmç Dççcç®çç ççç³çyççuçç...

Içjçyççnj FçiuçMçJ³ççlççjÊçÀ Dçv³ç kçÀçCçl³ççnç Yçç<ç®çç Jççjçnç vç uççiçCççN³çç Dçççç®³çç çuççvçç cçjçþç ³çç³çuçç®ç nJç, nç Dçççç®çç Dçfnçmç nçm³ççmhço lçj vççnç vçç, nç Oç[hç[DçkçÀçjCçç lçj þjlç vççnç vçç, Dçmçç ÒçMvç çkçÀlççlçjç JçUuçç Dççnç Dçççjkçççmçç mJçlç:uçç®ç çJç®ççjlçç. çJçMç<çlç: pçJnç LçJ³ççvç Yççjlççlçvç FkçÀ[³çCççjç lç©Cç çhç{ç hççnlçç lçJnç!

`oJçoçmç` çmçvçççç Dççççjkçkçuç³çç çLçSìjçç0³ç yçIçvç Dçççnç hçjlç ³çlç nçlçç. ççç vçJçN³ççuçç cnìuç, ``hçvnç vçkçkçç ³çç³çuçç ³çç çLçSìjçç0³ç. HçkçÀj®ç DçmJç®s!`` lçç nmçuçç.

``Kçj Dççn lçPç. hç{®³çç JçUmç kçÀççç çkçÀcçlçç®³çç çlççkçÀìç®çç çççn ìçUç³çuçç nJçç.`` çççnç nmçuçç.

``vçkçkçÀç vçç? vççnçlçj hççuçL³çç Iç[îççJçj hççCçç.``

çççiç®³ç

``kçÀç?`` Dçççnç oçIççvçç SkçÀoç®ç çJç®ççjuçç.

``kçÀçjCç mçiçUîçç mççì Dççu³çç Dçmçlççlç. çYçpçvç pçç³çuçç nçlç.``

lçç kçÀç³ç yççuçlçç³ç, n kçÀUç³çuçç®ç kçÀçnç #çCç uççiçuç. DççççCç uç#çlç Dççuç- n `hççuçL³çç Iç[îççJçj hççCçç`®ç Yçç<ççlçj Dççn. içç[çlç l³ççvçlçj ycjç®ç JçU Dçççç®ç nmçCç Iççlç jççnuç. cçuçç®ç mhç ä çkçÀjCç kçÀjCç ®ççuç®ç jççnuç- ``DççF, hççuçL³çç Iç [îççJçj hççCçç Dççlçuç lçj mçç ì Dççu³çç nçCççj®ç.``

Dççnç kçÀç nmçlçç³ç, lç vç kçÀUvç Lçç[îçç JçUçvç lççnç nmçç³çuçç uççiçuçç. cçiç ç®ç[uçç DçççCç hç{®çç DçOçç lççmç cçjçþç JççkçÀOç®ççj cnCçpç kçÀç³ç, DçççCç lç kçÀþ, kçÀOçç, kçÀmç Jççhçjç³ç®ç, ³ççyçÎuç Dççnç oçIçç vçJçjç-yçç³çkçÀç®ç `uçkç®çj` ®ççuç jççnuç- l³ççvç `Dçlçç kçÀUuç` cnCçhç³çlç!

³çç cççP³çç Dççþ Jç<çç®³çç cçuççvç cççiç®³çcom Dççþ Jç[îççlç FLçu³çç GvnçUç mçì çlçu³çç kçÀhçççO³ç çhç³ççvççJçj `pçvçiçÇççvç` Jççpç Jçuç DçççCç Yççjlççlçvç Dççuçuçç ccç$çCçç®çç DççF kçÀçlçkçÀçvç cnCççuçç, ``Yççjlççlçu³çç cçuçççhç#ççnç lççç®³çç cçuçç®çç Yççjlççyç Îuç pçJçUçkçÀ pççCçJçlç.`` SkçÀvç DççYçççvç Jççìuçç, cççP³çç Òç³çlvççvç cçuççvç lçJç{îçç®ç Glmççnçvç çouçu³çç Òççlçmççoç®ç mççLçkçÀ Pççu³ççmççjKç Jççìuç. cççP³ççmççjK³çç çkçÀlççlçjç pçCçç ³çç cççlççlç jçnvç l³çç cççlççMçç Oççiç pçç[vç þJçC³çç®çç Òç³çlvç kçÀjçlç Dçmçlççlç. l³ççJçj kçÀçlçkçÀç®³çç Mçyoç®çç DçMçç Lçççhç vçJçç Glmççn olç.

hçCç Dççpçkçuçuç Jççìlç- ç®ç$ç yçouçlç³ç. Jççj JçiçUîçç®ç çoMçvç Jççn uççiçuç Dççnlç. yççnj FçiuçMçJ³ççlççjÊçÀ Dçv³ç kçÀçCçl³ççnç Yçç<ç®çç Jççjçnç vç uççiçCççN³çç Dçççç®³çç cçuççvçç ccjçþç ³çç³çuçç®ç nJç, nç Dççç®çç Dçfnçmç nçm³ççmhçço lçj vççnç vçç, nç Oç[hç[DçkçÀçjCçç lçj þjlç vççnç vçç, Dçmçç ÒçMvç çkçÀlççlçjç JçUuçç Dççnç mJçlç:uçç®ç çJç®ççjlçç. çJçMç<çlç: pçJnç LçJ³ççvç Yççjlççlçvç FkçÀ[³çCççjç lç©Cç çhç{ç hççnlçç lçJnç!

içu³çç oMçkçÀçlç FLç Dççuçuç, mççOççjCç hççmlçMçç®³çç Dççmçhççmç Dçmçuçuç Dççnç ³çç lç©Cç çhç{ç®³çç DçççjkçÀlç ³çC³çç®³çç Oç[hç[ç®ç, l³ççmççþç lç kçÀjçlç Dçmçuçu³çç Òç³çlvçç®ç kçÀçlçkçÀ kçÀjlçç. kçÀçJçUîçç J³çççlç YççJç<³ççkçÀ[PçhççJçC³çç®çç l³çç®çç çpçÎ Dççnçuçç YççjçJçvç ìçkçÀlç. kçÀçnç JçUmç ``çMç#çCççmççþç Dççuçç, Fì jvçì Jçj Yçìuçç, oçvç Jç<ç SkçÀ$ç jççnuçç DççCç Dççlç uçivç kçÀjCççj Dççnçlç,`` Dçmç mççiçCççjç ccjçþç cçuç-cçuçç Yçìuçç kçÀç ccç$ç Giçç®ç®ç (kçÀç Kçj®ç?) SkçÀ mççmkçÀçlçkçÀ OçkçkçÀç yçmçu³ççmççjKç nçlç. cçiç ycj®ç çoJçmç Dççç®³çç JçlçUçlç lçç SkçÀ ®ç®ç®çç çJç<ç³ç Dçmçlçç. omçç uççkçÀ çkçÀlçç hç{çjlç ®ççuçuç Dççnlç, Dççpçkçuçuç cçyçF-hçC³ççlç ycj®çpçCç kçÀmç çyçvçuçiç®ç SkçÀ$ç jçnlççlç, ³çç®³çç Kçççiç ®ç®çç nçlççlç. Dçççjkçç®³çç GIç[îçç-vççiç[îçç mçmkçÀlççlç jçnvç Dççhçç `yççJçUì`®ç lçj jççnuçuçç vççnç vçç? DççOçç l³ççlç JçUçJçUç DççlçkçÀþçCç Jççìçj, hçCç ç®çkçÀçìçvç kçÀjçlç jççnuçç kçÀçç, ccjçþç®çç pçhçCçkçÀ jçç-mççlçhççmçvç çMçJççpççhç³çlç mçJçpçCç cçuççvçç ççnçlç JnçJçlç ³ççmççþç®çç Dççç®çç DçLçkçÀ Oç[hç[çKçhçCçç®çç lçj vççnç vçç, DçMçç MçkçÀç ³çç³çuçç uççiçlç. l³ççlç Yçj cnCçvç vçkçÀlçç®ç Yççjlççlçvç Dççuçuçç nç lç©ççF pçJnç ``Dçççç®ç ccjçþç ®çiçuç vççnç, FçiuçMç ççO³ççççlçvç çMç#çCç Pççu³ççvç ccjçþç®çç Jççhçj®ç vççì kçÀjlçç ³çlç vççnç,`` Dçmç cnCçlç FçiuçMç®³çç Òççççlç vnçTvç içuçuçç çomçlç lçJnç Dççççjkçlç jçnvç ccjçþçhçCç çìkçÀJçCççN³çç hççuçkçÀç®çç kçÀçJç kçÀjçJçç, kçÀç cçç³çoMçlçu³çç ³çç HçkçÀ[kçÀl³çç lç©ççF®³çç hççuçkçÀç®çç, n®ç mççpçvççmç nçlç.

Dççççjkçlç Dççpç pçJçUpçJçU Òçl³çkçÀ jçp³ççlç Yççjlçç³ç uççkçÀç®çç cç[U Dççnlç DçççCç Òçl³çkçÀ çþkçÀçCçç cççlçYçç<ç®ç Jçiç, MuççkçÀ, mçmkçÀlçç®çç DççUKç kçÀ ª vç oCççjç çMççyçj Dçmç mççjKç kçÀçnç vçç kçÀçnç ®ççuç Dçmçlç. FLç®ç

pçvcçuçu³çç, Jçç{uçu³çç cçuççvçç Dççþç[îççlçvç ®ççuçCççN³çç SKççÐçç Jçiççuçç hççþJçvç Dççhçu³ççuçç Dçhçç#çlç yçouç vçkçkçkçÅç®ç çomçlç vççnç. çlçLç uççiçlçç lçç hççþhçjçJçç. yçN³çç®çoç ç-çÀ³ççhço HçÀÊçÀ ccçjçþç DçççCç yççkçÅç mçJç Mçyo FçiuçMç Dçmçç®ç cççcçuçç mçª nçlçç.

`ççç yççFkçÀ jçF[ kçÀjlçç³ç, Dçvçìçuç Jçvç Dç kçuççkçÀ` çkçÀJçç `Dçç³ç uççFkçÀ çhç³ççvçç cnCçvç ççç huç kçÀjlçç.`

n kçÀç³ç ccçjçþç Pççuç? DçMçç JçUmç Òçl³çkçÀ Mçyoçuçç l³ççvçç Dç[Jçvç l³çç Mçyoçuçç ccçjçþç ÒççlçMçyo çJç®çç ª vç, lçç cnCçvç IçCç, ³ççmççjKç omçj ç®çkçÅçì ç®ç kçÅççç vççnç. kçÀJnç kçÀJnç lçj Dçmç nçlç kçÀç, cçuççvçç ccçjçþç Mçyo çJç®ççjlççvçç lç mçYçç<çCç vçkçÀUlç FçiuçMçççOçvç Jnç³çuçç uççiçlç. cçuç®ç ççiç- `lçcnç kçÀMççuçç FçiuçMç yççuçlçç³ç?` Dçmçç ÒçMvç kçÀjlççlç. hçvnç cçuççvçç Òçl³çkçÀ Mçyoç®çç DçLç hçççnpç Dçmçlçç. ccçjçþçlçuçç cnCç Jççhçjuçç kçÀç l³çç®çç DçLç mçççiçCç, l³ççvçlçj lçç cnCç JççhçjC³çç®³çç Oç[hç[çlçuç çJçvçço! `çYçl³ççhççþç yçïçjç#çmç` cnìuç kçÀç ³ççvçç Jççìlç Yççlçç Jççìuçç kçÀç Dççhçu³çç hççþçççiç jç#çmç GYçç jçnlçç. `s[ç Jççpç sçs çç, çJçÐçç ³çF IçççIççç` cnìuç kçÀç cçuççççO³ç nçm³çç®ç HçÀJççj G[lççlç, kçÀþu³çç lçjç çJçÐçççççJçMççhç{ IçççIççç Mçyoç®ç JçiçJçiçU vçççvç mççoj nçlççlç.

`SJnjçyç[ç Fìmç ®ççkçÀuçì, yçì ççç` ®ç Yçç<ççlçj `mçiçU ®ççkçÀuçì Kççlççlç, hçCç ççç` Dçmç Dçmçlç.

`HçÀç³çjhuçmç ®ççuç kçÀª ?` n çJç®ççjlççvçç `ççç Dççiç uççJç?` Dçmç FLç Jçç{uçuçç mçJç cçuç Glmççnçvç çJç®ççjlççlç.

`JnDçj [pç çOçmç içç`®ç n `kçÀþ þJç` SJçpçç `n kçÀþ pççlç` nçlç. hççuçkçÀnç ®çç®çhç[lç ®çç®çhç[lç ccçjçþç çìkçÀçJçC³çç®çç Òç³çlvç kçÀjçlç jçnlççlç. nçlç kçÀç³ç, SkçÀ içç ä Dççuçç ³çç®çç Dççvço hçjlçç GhçYççiçC³ççDççOçç®ç omçj kçÀçnçlçjç mç ª nçC³çç®çç uç#çCç çomçç³çuçç uççiçlççlç. ççiç vçJççvç ³çÊç³çç DçççCç Òç³ççiç nç mççKçUç ®ççuç®ç jçnlç.

kçÀçnç cçuççvçç nUnU l³çç®³çç hççuçkçÀçÒçççCç ççlçYçç<ç®çç uççpç Jççì ç³çuçç uççiçlç. hççuçkçÀçvçç®ç hççu³çç®ç FçiuçMççççÞçlç Yçç<çç yççuçCç Òççlçÿ®ç Jççì ç³çuçç uççiçlç. l³çççU cçuççuçç Dççhçuçç Yçç<çç ®ççiçuçç yççuçlçç vççnç Dççuçç lçjç lç Kç<ç Dçmçlççlç. ççlçYçç<çç mçççpçlç Dççn, n®ç mçççOççvç SJç{, kçÀç l³ççhç{®³çç Òç³çlvçç®çç hççuçkçÀçvçç içjpç®ç Jççìlç vççnç.

Dççç®çç cçuçiçç ççç$ç `o Oçj kçÀç ccçjçþç yççuç` kçÀjlç Dçççç®³çç ç®çkçÅçì ç®çç Pç[ç HçÀ[kçÀJçlç Dçmçlçç. ççK³çlç: l³çç®³çç çMç#çkçÀçmççççj çkçÀJçç Dççççjkçivç ççç$çççç$çCççmçççj Dççcç®³ççMçç ccçjçþç®ç yççuçCç lçç hçmçlç kçÀjlçç, ³çç®ç Dççcnçuçç kçÀçlçkçÀçççÞçlç Dçç½ç³ç Jççìç³ç®ç. SkçÀoç cçuçç®ç Dççhçuç Jççìuç- Dççhçu³çç Dçfçnçmççhçç³çç l³ççuçç `DççkçÀJç[` Jççìç³çuçç vçkçÀç. kçÀçnç lçjç FçiuçMçççO³ç ®ç{îçç DççJççpççlç ççç yççuçuç, lçj ³çç®ç [çU Dççhçuç n lç [yç Yçª vç Dççuç! cçuçç mçççpç®çvçç- SJç{ kçÀç³ç uççiçuç Dçmç yççuçuç ççç ³ççuçç? cnCççuçç, `ÒçÀ[mçmçççj kçÀMççuçç yç[yç[uççmç?`

ççç cnìuç, `Dçj, ççç lçuçç hççnu³ççoç®ç Dççj[u³ççmççjKç kçÀç kçÀjlçç³çmç? kçÀOçç Dççj[lç vççnç kçÀç Dçççnç lçuçç kçÀCççmçççj?`

`Dççj[lç, hçCç lç ccçjçþçlç! Dçlçç FçiuçMçççO³ç Dççj[uççmç, mçiçU mçççpçuç l³ççvçç.`

cçuç®³çç Dçiçç ccçjçþç çYçvççJçC³çç®³çç J[çhç³çç yçN³çç®ç içç ä ç vçJ³ççvç MççOç uççiçu³ççmççjK³çç mççççj GY³çç

þçkçÀlççlç DçççCç Dççvço, Kço, Dçç½ç³ç DçMçç mççN³çç YççJçvçç®çç jiçhç®çççç GOçUlç. Òççlç%çlçu³çç kçÀþu³çç DççUçlçu³ç163 DçLçJçç ÒççLçvçlçu³çç Mçyoç®ç DçLç Dççhçu³ççuçç mççiçlçç Dççuç vççnçlç kçÀç MççUlç vçmçlçç IççkçÀhçfç®ç kçÀuçç nçlçç, ³çç çJç®ççjçvç DçmJçmLçlçç ³çlç. ³ççhç#ççnç çMç#çkçÀçvçç, DççF-Jçç[uççvçç kçÀç vççnç kçÀOçç DçLç mçççpççJçvç mçççiçlçuçç, çkçÀJçç Dççhçcç lçjç Flçkç³çç Jç<ççlç lçç kçÀç vççnç çJç®ççjuçç, mçççpççJçvç Içlçuçç, Dçmçç ÒçMvç hç [lçç. cçuçç lçj ççç$çCççlçnç Dççcnç DçMçç ÒçkçÀçj®çç ®ç®çç kçÀuçuçç DççþJçlç vççnç. pçJnç çççPçç cçuçiçç `DççF çlç®ç ççjçþç ®ççiçuç Dççn cnCçlç, cçiç çlçuçç kçÀçnç®ç kçÀmç mççiçlçç olç vççnç? mççjKç `Dçç³ç [çì vçç`kçÀç cnCçlç?` DçMçç lç¬çÀçj kçÀjlçç, lçJnç GÊçj mçççhç[lç vççnç. DçMçç JçUmç l³çç®ç ÒçMvçnç Dçmç Dçmçlççlç vçç! `jç³çiç [ççyçF®³çç kçÀþu³çç çoMçuçç Dççn?` `Yççjlççlç uççkçÀ jml³ççJçj kçÀç LçkçÀlççlç?`

`n kçÀç³ç ÒçMvç Pççuç?` DçMçç JçUç hçjçYçJç mJççkçÀçjçJçç uççiçlçç.

FLç Dççu³ççJçj uç#çlç Dççuç kçÀç, yçN³çç®ç pçCçç®çç nuuçç çççÞççJçJççn Pççuçuçç Dçmçlçç. oçIçç®³çç çççlçYçç<çç JçiçUÎçç Dçmçlççlç. DçMçç JçUç Içjçlç FçiuçMç®ç ©pçlç. vççnç lçj çnoç çMçkçÀJçC³çç®çç Òç³çlvç kçÀuçç pçlçç. hçCç DçMçç mçK³çç Dçiçoç vçiçC³ç. yçN³çç®çoç cçuççvçç kçÀcççlç kçÀcçç çççlçYçç<çç mçççpçlç Dççn, ³çç®ç mççççOççvççlç hççuçkçÀ Dçmçlççlç. cçiç p³çç cçuççvçç çççlçYçç<çç mçççpçlç DçççCç yççuçlççnç ³çlç, l³çç®³çç hççuçkçÀç®çç lçj kçÀç³ç kçÀçuçj lççþ®ç lççþ!

hçCç nuuçç nuuçç Jççìlç, ³çç kçÀçuçj lççþ þJçC³ççlç lçjç kçÀç³ç ççpçç Dççn? Dççcnç pç Yççjlçç®ç ç®ç$ç cçuççmççççj GYç kçÀjlçç, lç hçjoMççlç ³çC³ççhçJçç®ç! Dççlçç oj mçfçlç pççlçç lçJnç DçççhçCç Yççjlççlç Dççnçlç kçÀç Dçççççj kçÀlç, Dçmçç ÒçMvç hç[C³ççSJç{ç HçÀjkçÀ Yççjlçç®³çç ®çnN³ççççnN³ççlç þUkçÀhçCç pççCçJçlçç. Mççìmç, ìç-Mçìmçççoçu³çç cçuçç, pççiççpççiçç çhçPPçç, yçiçj, çkçÀ[çvçu[, uççkçÀuçççO³ç FçiuçMçJ³ççlççjÊçÀ vç SkçÀ ³çCççjç Yçç<çç! çkçÀlçç n yçouç! çççPçç cçuçiçç pçJnç `DççF, cçuçç lçj Dçççjkçlç®ç Dçmçu³ççmççjKç Jççìlç³ç` cnCçlçç, lçJnç l³ççuçç Dççj[vç mçççiççJçmç Jççìlç. `yççyççj, Dççç®³çç uçnçvçhçCçç Yççjlç nç Yççjlç®ç nçlçç.` hçCç ççç kçÀçnç®ç yççuçlç vççnç. l³çç l³çç®³çç SkçÀç Jçkç³ççvç Jç<ççvçJç<ç l³çç®³çç DçççCç çççP³ççnç cçvççlç þmçJçuçuç ç®ç$ç oj JçUmç DçmhçÄ nçlç pççCççj, nç pççCççJç Ëo³ç çhçUJçìvç ìçkçÀCççjç Jççìlç.

yçouçlç pççCççjç Yççjlçç®çç ®çnjçççnjç hçççnuçç kçÀç oj JçUç çççPçç Dçççjkçlçu³çç kçÀhçvççlçuçç G®®çhçoçJçj®çç cç $ççCç DççþJçlç. Dççpç hçOçjç Jç<ç lçç kçÀhçvççlç mç[ç vçmçvç pçlç Dççn. DçççjkçÀvç kçÀcç®ççN³ççvç Flçj Yççjlçç³ççÒçççCç lçç yçouçuçç vççnç ³ççyçÎuç kçÀçlçkçÀçççÞçlç Dççoj Dççn. Dçiçoç çlç®³ççkçÀ[vç mç[ç vçmçCç çMçkçÀhç³ç lç kçÀçnçvçç ccpçuç çççjuçç Dççn. `uçiççvç`, `oJçoçmç`mçççjKç ç®ç$çhçì Dçççlçjjçä ç³ç ç®ç$çhçìiçnçlç Dçççjkçvç uççkçÀç®çç içoç Kç®çlççlç. l³çvçlçj Dççç®ç Dçççjkçvç ççç$ççç$çCç, mçnkçÀçjç DççJçpçvç `ç®ç$çhçì hçççnuçç, DççJç [uçç` mçççiçvç® Lççyçlç vççnçlç, lçj l³çç®³çç mçç[ç, uçivçhç×lççyçÎuç®³çç ÒçMvççvçç GÊçj olçç olçç Dççhçu³çç mçmkçÀlççyçÎuç ³çç uçççkçÀçvçç JççìCçN³çç Dççlçç³çlçvç njKçvç pç³çuçç nçlç.

DçMçç JçUç hçjoMçlç jçnvççnç Dççhçuçç mçmkçÀlçç, Yçç<çç çìkçÀçJçC³çç®³çç Ò³çlvççvçç Dçççjkçvç uççkçÀçvçç çouçu³çç hçççþy³çç®çç Dççvço cççvçç³ç®çç, kçÀç Yççjlççlç jçnvç Dçççjkçlçu³çç kçÀUhççlç çMçjC³ççmççþç Dçççjkç®çç mçmkçÀlçç DçCçjCçlç ©UJçç³ç®çç Mç³çlç yçIçvç çKçVç Jnç³ç®ç, lç®ç kçÀUvççmç nçlç. cçuçYçlç ÒçMvç hç[lçç lçç nç®ç kçÀç, ³çç mçiçUÎçç lç©Cç cçuççççuçç®ç hççuçkçÀ kçÀjlççnlç lçjç kçÀç³ç? kçÀç FLç Dççcnç ccjçþçhçCç pçhçç³ç®çç kçÀmççMççvç Òç³çlvç kçÀjlçç DçççCç çlçLç lççnç cçjçþçhçCç iç[çUC³çç®çç?

çççnvçç pççiçUkçÀj